

Jaarverslag: Ontwikkel- en expertiseprogramma Landelijk Platform Odensehuizen 2019- maart 2020

Inleiding

De Odensehuizen (Inloop-, informatie-, en ontmoetingsplekken voor mensen met dementie, mantelzorgers en hun familie en vrienden) in Nederland zijn sinds juni 2016 verenigd in een Landelijk Platform.

De activiteiten van het Landelijk Platform werden tot november 2017 gefinancierd door vrijwillige bijdragen in natura en in geld van de aangesloten leden van het platform. Gezien de enorme toename van het aantal nieuwe initiatieven voor het starten van een Odensehuis was er behoefte aan een professionelere opzet van de werkzaamheden van het Landelijk Platform. Hiervoor is een ontwikkel- en expertiseprogramma voor een periode van drie jaar opgezet. Het afgelopen jaar, 2019 was het tweede jaar van de programmaperiode.

Met het uitvoeren van een driejarig ontwikkel- en expertiseprogramma (2018-2020) wil het Platform de basis leggen voor een netwerk van kwalitatief goede Odensehuizen.

Het LPO stelt zich ten doel om de uitbreiding van het aantal Odensehuizen met 10 per projectjaar tot een aantal van 45 Odensehuizen eind 2020 te stimuleren, adviseren en ondersteunen. Het programma bestaat onder andere een adoptieprogramma voor nieuwe Odensehuizen. Daarnaast willen we de bekendheid van de Odensehuizen in Nederland vergroten. Het programma levert ook een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering, kennisdeling en methodiekontwikkeling van de leden van het Platform door themabijeenkomsten, trainingen voor vrijwilligers, intervisiegroepen en netwerkbijeenkomsten voor coördinatoren, het updaten van het Handboek Odensehuis, een methodiekbeschrijving en de organisatie van een jaarlijks Landelijk Congres Odensehuizen. In het programma delen de Odensehuizen hun kennis, ervaring, documenten en producten gratis met elkaar delen. Bij de meeste activiteiten van het Landelijk Platform zullen naast een aantal betaalde medewerkers ook andere betrokkenen van de Odensehuizen een bijdrage leveren. Voor de thema- en netwerkbijeenkomsten wordt als het mogelijk is gebruik gemaakt van de locaties van de verschillende Odensehuizen. De bestuursleden van het Landelijk Platform leveren hun bijdrage in natura.

Doelstelling van het project

Het Landelijk Platform Odensehuizen wil met een ontwikkel- en expertiseprogramma

- nieuwe initiatieven voor Odensehuizen stimuleren, adviseren en ondersteunen
- een voortrekkersrol vervullen voor de ontwikkeling van de reeds bestaande Odensehuizen
- bekendheid geven aan de doelstellingen en werkwijze van de Odensehuizen in Nederland
- aanspreekpunt zijn voor personen en organisaties die kennis willen nemen van de Odensehuizen
- de Odensehuizen vertegenwoordigen in landelijke netwerken en gremia
- stimuleren en ondersteunen van onderzoek om de effectiviteit en het belang van de Odensehuizen voor mensen met dementie en hun naasten zichtbaar te maken.

Doelgroep(en) in het project

Het programma is bedoeld voor onderstaande doelgroepen:

Jaarverslag Landelijk Platform Odensehuizen 2019

LPO-Hygiëstraat 4, 1076RM Amsterdam e-mail adres: margolangedijk@odensehuis.nl.

mob: 0623039397 website: www.odensehuizen.nl.

- vrijwilligers, mantelzorgers, mensen met dementie, kwartiermakers, coördinatoren en bestuursleden van (initiatiefgroepen van) nieuwe Odensehuizen
- coördinatoren, vrijwilligers, mantelzorgers, mensen met dementie, bestuursleden van Odensehuizen die al langer dan een jaar bestaan.
- belangstellenden: potentiële deelnemers van Odensehuizen, professionals en vrijwilligers die meer willen weten over de Odensehuizen in Nederland

Belang van het project

De Odensehuizen in Nederland zijn als kleinschalige initiatieven opgezet. Een groot deel van de huizen wordt als burgerinitiatief gestart. Vanuit het eerste Nederlandse Odensehuis in Amsterdam is de kennis en ervaring overgedragen naar andere huizen, die vervolgens hun ervaringen weer deelden met elkaar. Bij de meeste Odensehuizen is één beroepskracht werkzaam. Verder worden de inloophuizen gerund door de mensen met dementie zelf, hun mantelzorgers en vrijwilligers. Met deze beperkte formatie is het niet meer mogelijk om de enorme toename van nieuw te openen Odensehuizen op dezelfde wijze als voorheen op een goede manier te ondersteunen. Met het ontwikkel- en expertiseprogramma van het Landelijk Platform denken we dat dit wel te realiseren is. Daarnaast hebben de Odensehuizen die als pioniers zijn begonnen na een aantal jaren ook andere vragen, waar het Platform een coördinerende voortrekkers rol in wil vervullen. Het gaat om vragen rond structurele financiering, kwaliteitszorg, ontwikkelen van een dementievriendelijke buurt en vernieuwende activiteiten en inzichten voor mensen met dementie en mantelzorgers.

Activiteiten en resultaten 2019

De te behalen resultaten voor 2019 zijn enigszins achtergebleven doordat programmamanager Margo Langedijk halverwege 2019 langdurig ziek werd. Gelukkig is het gelukt om met interim-programmamanager Annette Beeftink en andere hulptroepen het Jubileumcongres op 16 oktober toch door te laten gaan. Andere werkzaamheden zijn echter doorgeschoven naar het laatste projectjaar in 2020.

Aangesloten Odensehuizen en initiatiefgroepen

Met het ontwikkel- en expertiseprogramma hebben we het afgelopen jaar 34 Odensehuizen ondersteund. Hieronder zijn 5 Odensehuizen die in 2019 van start zijn gegaan. Eind 2019 waren er 13 initiatieven aangesloten bij het adoptieprogramma. Een aantal zal in 2020 van start gaan. Er zijn echter ook initiatiefgroepen die al meer dan 1 jaar bezig zijn om een Odensehuis te realiseren.

Deskundigheidsbevordering en netwerkbijeenkomsten

In 2019 bestond het programma uit :

*Een adoptieproject met ondersteuning en netwerkbijeenkomsten voor nieuwe initiatieven door ervaren Odensehuizen. In 2019 is besloten om voor het adoptieprogramma regionaal te gaan werken. Er zijn nu drie regio's die elkaar in de eigen regio ontmoeten op netwerkbijeenkomsten. Regio Noord (Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel), regio Zuid-West (Zeeland, Zuid-Holland Zuid en Brabant) Regio Noordwest –midden (Noord-Holland, Flevoland, Utrecht, Gelderland) . Iedere regio heeft in 2019 minimaal 1x een netwerkbijeenkomst gehad. Daarnaast hebben verschillende initiatiefgroepen en Odensehuizen die in 2019 geopend zijn een bezoek gebracht aan bestaande Odensehuizen. In totaal zijn er 30 locatiebezoeken afgelegd.

*Netwerk en intervisie bijeenkomsten voor coördinatoren.

Naast de netwerkbijeenkomst voor coördinatoren zijn er in 2019 op verzoek van coördinatoren ook

intervisiegroepen voor coördinatoren in de regio gestart. Eind 2019 is de eerste groep in de regio Zuid-West bijeengewoest. De andere groepen starten in 2020.

Update Handboek Odensehuis en beschrijven DNA, methodiek en werkwijze van een Odensehuis.

In 2019 is een begin gemaakt met (digitale) update van het Handboek Odensehuis en het beschrijven van de methodiek en de activiteiten dat goed bruikbaar is voor zowel de nieuwe als bestaande Odensehuizen. Er is gestart met een 3 daagse waarop een aantal ervaren coördinatoren, bestuursleden en externe stakeholders gevraagd is om het DNA van de Odensehuizen na 10 jaar te (her)formuleren. Dit heeft geleid tot een info-graphic met kernbegrippen en beknopte beschrijvingen die de basis moeten gaan vormen voor een (hernieuwde) beschrijving van de uitgangspunten, de methodiek en de werkwijze van een Odensehuis. Het idee is dat er vervolgens per item een (digitale) update van het Handboek Odensehuis komt. Door ziekte van de programmaleider is de uitwerking van de Info-graphic verschoven naar 2020. De info-graphic is wel verspreid op het Jubileumcongres en hopelijk ook besproken in de Odensehuizen in het land. Van een aantal Odensehuizen is er al een reactie gekomen op de uitgereikte info-graphic.

Jubileumcongres Odensehuizen (16 oktober 2019)

De oogst van 10 jaar ervaring met de Odensehuizen in Nederland hebben we gedeeld op het Jubileumcongres met een brede kring van mensen die betrokken zijn bij de Odensehuizen en met mensen en organisaties die betrokken zijn bij de ondersteuning van mensen met dementie en hun naasten. Daarnaast stond op het Jubileumcongres ook de toekomst van de Odensehuizen in Nederland centraal. Het Jubileumcongres vond plaats in Pakhuis de Zwijger in Amsterdam. Met ons 10-jarig bestaan wilden we ook mensen en organisatie buiten de directe cirkel van onze beweging uitnodigen om de oogst van 10 jaar Odensehuizen in Nederland te delen en mensen de waarde van de Odensehuizen te laten zien. Een belangrijke beoogde doelgroep om onze kennis en ervaring mee te delen waren de vertegenwoordigers van gemeentes. Helaas is dit maar in beperkte mate gelukt. Wel stond de betrokkenheid van de gemeente centraal in de keuze van de centrale sprekers in het ochtendprogramma: Jantine Kriens, directeur van de VNG en wethouder Simone Kukenheim, wethouder Zorg van de gemeente Amsterdam. Ook één van de workshops stond in het teken van de financiering en ondersteuning van de Odensehuizen door de gemeente. Deze workshop werd mede verzorgd door wethouder Sociaal Domein, Cees van de Bos van de gemeente Schouwe Duivenland en Jac van Rheenen, beleidsmedewerker van de gemeente Amsterdam. De ervaring dat een Odensehuis niet kan bestaan zonder financiële steun van een gemeente kwam hierdoor zowel in het ochtendprogramma als in de workshop duidelijk naar voren. Vanuit het Landelijk Platform blijft het een speerpunt om Odensehuizen en initiatiefgroepen te ondersteunen om gemeentelijke financiering te realiseren. Naast de eerder genoemde bijdrages heeft ook Ruud Dirkse, directeur Dirkse Anders Zorgen (DAZ) een presentatie verzorgd over DemenTalent, een vrijwilligersproject voor mensen met beginnen de dementie. Onder leiding van dagvoorzitter Felix Rottenberg vond er nog een forumgesprek plaats met betrokkenen uit verschillende Odensehuizen. In dit gesprek stond de betekenis en de toekomst van de Odensehuizen centraal. Als afsluiting van de ochtend heeft de OdenseJazzband uit Amsterdam opgetreden. In de middag zijn er 5 workshops verzorgd met onderstaande thema's:

*Odensehuizen en de gemeente (Roos Scherpenzeel, Dementiezorg voor elkaar)

*Technologie en Dementie (Johan van der leeuw, Vilans)

*Dementie, Hoe betrek je de buurt (Aleid van der Meer en Marieke de Goede, Samendementievriendelijk.nl)

*Wijktheater Middelburg-'Omgaan met dementie'

*Workshop 'Social Trials, (Tao-of-care)

Paralel aan de workshops was er nog een informatiemarkt. Hier hebben zo'n 10 projecten en

Jaarverslag Landelijk Platform Odensehuizen 2019

LPO-Hygiëestraat 4, 1076RM Amsterdam e-mail adres: margolangedijk@odensehuis.nl.

mob: 0623039397 website: www.odensehuizen.nl.

organisatie een presentatie verzorgd. Het was de bedoeling dat de deelnemers in plaats van een workshop ook de informatiemarkt konden bezoeken. Dit was niet voor iedereen duidelijk. Uiteindelijk is de markt al opengaan tijdens de lunchpauze, waardoor een grotere groep mensen kennis heeft genomen van de informatie. Achteraf waren er meer organisaties geweest die een bijdrage aan de markt hadden willen leveren. Zo had het RCOAK als medesponsor van het Congres ook wel op de markt willen staan. Zeker gezien de moeite die de Odensehuizen hebben om hun financiering rond te krijgen.

Rond het Jubileumcongres zijn er 2 Nieuwsbrieven uitgegeven. Voorafgaand aan het congres is het programma via een Nieuwsbrief verspreid. Na afloop is er een Nieuwsbrief gewijd aan een verslag van het Jubileumcongres. Beide nieuwsbrieven zijn te vinden op de website van het LPO

www.odensehuizen.nl

Helaas is het niet gelukt om speciaal voor het Jubileumcongres aandacht te vragen in de landelijke media. Wel hebben verschillende Odensehuizen in regionale kranten de aandacht gevestigd op de Odensehuizen. Dit geldt ook voor een aantal voor de doelgroep relevante week-en maandbladen. Het LPO heeft verder gebruik gemaakt van sociale media om haar doelstellingen te realiseren. Het Landelijk Platform heeft in overleg met de coördinatoren en bestuursleden van de aangesloten Odensehuizen de inhoud van het congres vorm geven. Verschillende Odensehuizen hebben ook een bijdrage geleverd voor de inhoud van workshops en de informatiemarkt.

PR en landelijke bekendheid:

*Afgelopen jaar zijn er 3 Nieuwsbrieven verspreid. Momenteel wordt de Nieuwsbrief onder ruim 500 mensen verspreid. Wat opvalt is dat lang niet alle bestuursleden, vrijwilligers en andere mensen die actief zijn binnen een Odensehuis zich voor de Nieuwsbrief hebben aangemeld. Dit is nog een punt van aandacht.

*De website van het LPO is afgelopen jaar geactualiseerd.

*In het afgelopen jaar kwamen er wekelijks gemiddeld 2 tot 3 telefonische vragen binnen. Het ging zowel om vragen van bestaande initiatiefgroepen/Odensehuizen als om nieuwe personen en/of organisaties die kennis willen nemen van de Odensehuizen. In 2020 wordt gewerkt aan een overzicht van de meest gestelde vragen met bijbehorende antwoorden.

*Daarnaast kwamen er gemiddeld 5 mails per week binnen met allerlei vragen. In toenemende mate wordt voor de bestaande Odensehuizen verwezen naar 1 Sociaal Domein, waar steeds meer relevante informatie te vinden is.

Digitaal Platform 1 Sociaal Domein

Op het Jubileumcongres is het digitale platform van het LPO via 1 Sociaal Domein van start gegaan. Dit Platform is het Platform voor de bij het LPO aangesloten Odensehuizen en initiatiefgroepen. Binnen het digitale platform is in 2019 begonnen met een Databank voor documenten en producten van de Odensehuizen. Het is de bedoeling dat het digitale platform vanaf 2020 de plek wordt waar coördinatoren en bestuursleden hun informatie kunnen vinden en delen. Op dit moment zijn er echter nog te weinig mensen aangesloten om alleen het Platform te gebruiken als manier om iedereen te bereiken. Dit betekent dat daarnaast ook nog allerlei informatie via de e-mail wordt verspreid. In 2020 wordt een actieplan uitgevoerd om iedereen lid te maken van het digitale Platform.

Samenwerking met andere organisaties

Via een aantal Odensehuizen zijn er contacten met Alzheimer Nederland en het project Samen Dementievriendelijk. Deze laatste biedt handvatten voor het werken aan een Dementievriendelijke samenleving, die de meeste Odensehuizen als een van de pijlers van hun werk hebben benoemd.

Jaarverslag Landelijk Platform Odensehuizen 2019

LPO-Hygiëstraat 4, 1076RM Amsterdam e-mail adres: margolangedijk@odensehuis.nl.

mob: 0623039397 website: www.odensehuizen.nl.

Afgelopen jaar zijn ze in de Odensehuizen gestart met een nieuwe training 'Hoe betrek je de buurt?' Deze is speciaal voor de Odensehuizen ontwikkeld.

Financieel resultaat Ontwikkel- en Expertiseprogramma 2019

Naast de eigen bijdrages van de leden van het Platform hebben we voor 2018 en 2019 bijdrages gekregen van het RCOAK en het Fonds Sluyterman van Loo. Vorig jaar is daar het RC Maagdenhuisfonds (voor 2019) en Dioraphte (voor 2019 en 2020) bijgekomen, Helaas laat 2019 een negatief resultaat zien van €10.105. Deels wordt dit veroorzaakt door :

*uitgaven die in 2018 gedaan zouden worden en pas in 2019 zijn gerealiseerd (inrichten Digitaal Platform en Update Handboek).

*achterblijvende inkomsten van de Odensehuizen. Hoewel er meer Odensehuizen zijn gestart in 2019, zijn er nog steeds Odensehuizen die onvoldoende financiële middelen hebben om de bijdrage aan het LPO te betalen.

*extra uitgaven voor vervanging van de programmaleider die halverwege 2019 langdurig ziek werkt. Een groot deel van het negatieve resultaat kan worden gecompenseerd door het positieve resultaat van 2018 € 8518. Echter voor het resterende tekort van €1587 zal in 2020 een oplossing gevonden moeten worden. In de begroting voor 2020 is hier rekening mee gehouden. (zie bijlage financiële verantwoording)

Dick van der Bout, voorzitter bestuur LPO
Willem Draaisma, penningmeester bestuur LPO
Henri Snel, secretaris bestuur LPO
Annette Beeftink, interim-programmaleider LPO
Margo Langedijk, Programmaleider LPO
Maart 2020

Realisatie LPO mei 2020	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
mei-20	2017	2017	2018	2018	2019	2019	2020
Uitgaven							
Programmaleider	10.300	7.500	37.500	30.400	33.000	34.000	15.000
Vrijwilligers adoptieprogramma	2.100		9.750		6.000	4.500	4.500
ondersteuning/website/Nieuwsbrief	2.100	498	5.250	2.306	4.985	1.921	3.000
1 Sociaal Domein					4.000	3.933	3.900
kantoorkosten/adm. Controle	500	3.000	3.000	5.400	3.000	5.145	2.000
kosten bestuurs/organisatie					900	933	1.000
Netwerkbijeenkomsten					1.000	1.442	1.000
DNA/Handboek					3.500	3.569	1.000
Landelijk Congres			4.500	15.501	15.000	14.064	
Totaal	15.000	10.998	60.000	53.607	71.385	69.507	31.400
Inkomsten							
Fonds SVL	10.000	7.000	20.000	23.000			
RCOAK LPO			30.000	30.000	10.000	10.000	
RCOAK Congres					5.000	5.000	
RC Maagdenhuis					15.000	15.000	
Dioraphte					15.000	15.000	15.000
Overige Fondsen							6.500
Eigen bijdrages Odensehuizen	5.000	3.960	10.000	5.430	15.000	9.380	15.000
Bijdrage Deelnemers Congres				3.695	7.650	5.025	
Totaal	15.000	10.960	60.000	62.125	67.650	59.405	36.500
Resultaat		38		8.518		10.102	5.100